

LES ARTS ÉS ÒPERA

CABARÉ PIERROT

MELODRAMES · MELODRAMAS DE:
ALEXANDER ZEMLINSKY (1871-1942)
ARNOLD SCHOENBERG (1874-1951)

ADMINISTRACIÓ FUNDADORA

GENERALITAT
VALENCIANA

ADMINISTRACIÓ COL·LABORADORA

CABARÉ PIERROT

MELODRAMES · MELODRAMAS DE:
ALEXANDER ZEMLINSKY (1871-1942)
ARNOLD SCHOENBERG (1874-1951)

Ein Lichtstrahl (1901)

Mimodrama per a piano i tres actors amb música d'Alexander Zemlinsky i llibret d'Oskar Geller. Estrena: Viena, 23 d'abril de 1992

Mimodrama para piano y tres actores con música de Alexander Zemlinsky y libreto de Oskar Geller. Estreno: Viena, 23 de abril de 1992

Pierrot lunaire, Op. 21 (1912)

Tres vegades set poemes amb música d'Arnold Schoenberg, sobre poemes d'Albert Giraud, traduïts a l'alemany per Otto Erich Hartleben.

Estrena: Choralionsaal de Berlín, 16 d'octubre de 1912

Tres veces siete poemas con música de Arnold Schoenberg, sobre poemas de Albert Giraud, traducidos al alemán por Otto Erich Hartleben

Estreno: Choralionsaal de Berlín, 16 de octubre de 1912

14 de febrer · febrero de 2025 | 19.30 h

15 de febrer · febrero de 2025 | 19.00 h

Duració · Duración: 1 h 10 min

Teatre Martín i Soler

Producció · Producción: Fundación Juan March

FUNDACIÓN JUAN MARCH

FITXA · FICHA ARTÍSTICA

Direcció musical

Dirección musical

Pablo Rus Broseta

Direcció d'escena, escenografia i dramatúrgia

Dirección de escena, escenografía y dramaturgia

Tomás Muñoz

Vestuari

Vestuario

Gabriela Salaverri

Il·luminació i vídeo

Iluminación y vídeo

Tomás Muñoz, José Miguel Hueso

Coreografia

Coreografía

Rafael Rivero Hervis

REPARTIMENT · REPARTO

Pierrot/Ella/Alma Schindler/Albertine Zehme

Sonia de Munck, soprano

Ell · Él/Schoenberg/Cambrer 1 · Camarero 1

Pepe Viyuela, actor

L'Altre · El Otro/ Cambrer 2 · Camarero 2

José Luis Montiel, actor

Eduardo Fernández, piano

Roman Kholmatov, violí · violín*

Sergio Sáez, viola*

Rafał Jezierski, violoncel · violonchelo*

Ana Naranjo, flauta i flautí · flauta y flautín*

Javier Ros, clarinet i clarinet baix

clarinete y clarinete bajo*

*Solistes de l'Orquestra de la Comunitat Valenciana

El Palau de les Arts agraïx a la Fundació Juan March la cessió dels textos i de les imatges que es publiquen en este programa de mà.

El Palau de les Arts agradece a la Fundación Juan March la cesión de los textos e imágenes publicados en este programa de mano.

ARGUMENT • ARGUMENTO

Ein Lichtstrahl

Al pujar el teló, Ella es troba asseguda llegint el diari a l'habitació quan entra Ell, molt enfadat i l'acusa d'infidelitat per una carta. Ella el tranquil·litza amb tendresa i assegura que li és fidel, fins que Ell s'acosta a la porta, disposat a eixir, i es troba a l'Altre. Ell esclata en còlera, però Ella s'interposa i explica que es tracta del sastre, que ha vingut a prendre-li mesures, tasca que executa sensualment mentre Ell els observa, gesticulant furiosament per la seua incapacitat d'intervindre. Ell fingix serenitat i se'n va, després d'acomiar-se afectuosament, moment en el qual l'Altre i Ella comencen a tractar-se amorosament mentre parlen d'Ell i beuen vi. Se senten inquiets per si torna, però decidixen continuar, fins que la seua preocupació es confirma quan sona la porta. L'Altre s'amaga ràpidament dins l'armari, on es posa a llegir un diari amb un ciri, i Ell entra corrent, inquirint-la pels dos gots de vi. Ella aconseguix calmar-lo novament i el conduïx cap al sofà, on beuen vi mentre Ella rebutja les seues mostres d'afecte. En eixe moment, Ell apaga accidentalment la làmpada i observa un raig de llum procedent de l'armari, que es disposa a obrir. Troba al seu interior l'Altre que llig despreocupadament, cosa que dona lloc a una altra acalorada discussió entre els tres. Ella decidix confessar la seua infidelitat i anar-se'n, però l'Altre proposa un duel a mort amb Ell per a satisfer-lo. Mentre discutixen sobre el duel, Ella i l'Altre arrosseguen a Ell fins a l'armari, on ensopega i Ella el tanca. Mentre Ella s'ocupa de preparar les maletes, l'Altre brinda diverses vegades pel seu rival, tancat a l'armari. Finalment, Ella i l'Altre s'abracen alegrement i abandonen l'habitació.

Al subir el telón, Ella se encuentra sentada leyendo el periódico en la habitación cuando entra Él, muy enfadado y acusándola de haber sido infiel por una carta. Ella lo tranquiliza con cariño y asegura serle fiel, hasta que Él se acerca a la puerta, dispuesto a salir, y se encuentra al Otro. Él estalla en cólera, pero Ella se interpone explicando que se trata del sastre, que ha venido a tomarle medidas, labor que ejecuta sensualmente mientras Él observa a ambos, gesticulando furiosamente por su incapacidad de intervenir. Fingiendo serenidad, Él se marcha, despidiéndose con cariño, momento en el cual el Otro y Ella comienzan a tratarse amorosamente mientras hablan de Él y beben vino. Se sienten inquietos por si regresa, pero deciden continuar, hasta que su preocupación se confirma cuando suena la puerta. El Otro se esconde rápidamente en el armario, donde se pone a leer un periódico con una vela, y Él entra corriendo, inquiriéndole por los dos vasos de vino. Ella consigue calmarlo nuevamente, conduciéndolo hacia el sofá, donde beben vino mientras Ella rechaza sus muestras de cariño. En ese momento, Él apaga accidentalmente la lámpara y observa un rayo de luz procedente del armario, que se dispone a abrir. Encuentra en su interior al Otro leyendo despreocupadamente, lo que da lugar a otra acalorada discusión entre los tres. Ella decide confesar su infidelidad y marcharse, pero el Otro propone un duelo a muerte con Él para satisfacerlo. Discutiendo sobre el duelo, Ella y el Otro arrastran a Él hasta el armario, donde tropieza y Ella lo encierra. Mientras Ella se ocupa de preparar sus maletas, el Otro brinda varias veces por su rival, encerrado en el armario. Finalmente, Ella y el Otro se abrazan alegremente y abandonan la habitación.

Pierrot lunaire

L'obra, inspirada en l'ambient del cabaret vienés, es troba estructurada en tres grups de set poemes. El primer introduïx les idees recurrents en tot el cicle, com la lluna, la nit, la mort de l'artista, la sang i l'art per l'art. Pierrot exposa estos elements mentre canta sobre l'amor, el sexe i la religió. La segona part suposa una expansió de la nit fosca. Pierrot és decapitat després de realitzar una espècie de ritu pagà i s'aborden temes com la violència, el crim i la blasfèmia. La tercera i última part, de caràcter melancòlic i nostàlgic, esdevé progressivament més brillant mentre Pierrot torna a la seua ciutat natal de Bèrgam amb el pes del seu passat. Pierrot és un pallaso trist, transformat en una paròdia de si mateix, angoixat i culpable. Però la seua representació externa és la de Colombina per tal d'explorar, a través d'esta dualitat, les idees psicoanalistes del jo i d'això, i l'androgínia en un sentit místic. El resultat final és un Pierrot trist que viu immers en la intranquil·litat i les contradiccions. Vol recuperar la seua nostàlgica infància mentre les seues experiències el fan ser cada vegada més cruel i cínic. La Lluna burleta exercix el paper d'amant, de botxí i de taca.

La obra, inspirada en el ambiente del cabaré vienés, se encuentra estructurada en tres grupos de siete poemas. El primero introduce las ideas recurrentes en todo el ciclo, como la luna, la noche, la muerte del artista, la sangre y el arte por el arte. Pierrot expone estos elementos mientras canta sobre el amor, el sexo y la religión. La segunda parte supone una expansión de la noche oscura. Pierrot es decapitado después de realizar una especie

de rito pagano y se abordan temas como la violencia, el crimen y la blasfemia. La tercera y última parte, de carácter melancólico y nostálgico, se vuelve progresivamente más brillante mientras Pierrot regresa a su ciudad natal de Bérgamo con el peso de su pasado. Pierrot es un payaso triste, transformado en una parodia de sí mismo, angustiado y culpable. Pero su representación externa es la de Colombina a fin de explorar, a través de esta dualidad, las ideas psicoanalistas del yo y del ello, y la androginia en un sentido místico. El resultado final es un Pierrot triste que vive inmerso en la zozobra y las contradicciones. Quiere recuperar su nostálgica infancia mientras sus experiencias le hacen ser cada vez más cruel y cínico. La Luna burlona desempeña el papel de amante, verdugo y mancha.

CABARÉ PIERROT

El poeta simbolista Albert Giraud va inspirar Arnold Schoenberg en una de les seues composicions més singulars, *Pierrot lunaire*, Op. 21 (1912), un cicle de vint-i-un textos ("tres vegades set") que recreen un món expressionista i nocturn de caire sinistre i de cabaret. L'obra, també descrita com un melodrama, recorre a la tècnica del *Sprechgesang*, que el mateix compositor va definir com a "melodia parlada". Esta recitació, secundada per un grup de cinc instrumentistes, es va confiar en la seua estrena el 1912 a l'actriu Albertine Zehme, dedicatòria de l'obra.

En esta producció, s'oferix *Pierrot lunaire* amb el mimodrama *Ein Lichtstrahl* (*Un raig de llum*) a tall de pròleg, del seu cunyat Alexander Zemlinsky. Es tracta d'obres úniques de principis del segle XX. Ambdós melodrames s'integraven en el nou model de cabaret literari sorgit llavors, que buscava ennoblir el teatre de varietats. Els programes presentats en estos espais incloïen *Lieder*, recitacions, escenes teatrals i diàlegs sobre textos literaris.

El treball de Zemlinsky al Carltheater de Viena va despertar el seu interès pel teatre musical. Això el va portar, el 1901, a compondre *Ein Lichtstrahl*: un mimodrama original (com el va anomenar) on s'anticipa la fusió revolucionària de música i imatge del primer cinema mut. Amb text d'Oskar Geller, descriu una infidelitat. Ell és enganyat reiteradament fins que descobreix l'amagatall de l'Altre gràcies a un raig de llum. En el rerefons s'endevina la tempestuosa relació del compositor amb Alma Schindler, qui el va abandonar per Gustav Mahler.

Schoenberg acaba *Pierrot Lunaire* el 1912, a partir d'un poemari d'Albert Giraud. Compost deu anys després d'*Ein Lichtstrahl*, il·lustra un moment estel·lar de la gran revolució estètica de la seua música, que tants escàndols va provocar en la societat musical vienesa. L'element musical més nou, com s'ha comentat anteriorment, és la tècnica *Sprechgesang* (cant parlat), a mig camí entre el recitat i la melodia, així com l'adopció d'una estètica expressionista atonal. Esta combinació va configurar una absoluta novetat en l'època, malgrat que el compositor es postulava com a continuador de la tradició.

Schoenberg es va casar amb Mathilde, germana de Zemlinsky, el 1908. Però el seu matrimoni també va trontollar per la infidelitat de la seua esposa. Els investigadors han volgut vore una relació entre este succés emocional i el desenvolupament de l'atonalitat en la seua música d'este període. L'obra s'estructura en tres parts de set poemes cadascuna. El tema de *Pierrot lunaire* és el propi viatge creatiu de l'artista i l'alliberament del seu impuls creador. Esta peça suposa un desafiament per als intèrprets i una experiència única per al públic.

La posada en escena d'esta producció subratlla la disparitat estètica d'estes dues obres que, tanmateix, tenen elements en comú: el cabaret berlinès i les biografies de dos compositors emparentats. El mirall que abraça l'escena simbolitza i reflectix el desdoblament que patixen tots dos protagonistes.

El poeta simbolista Albert Giraud inspiró a Arnold Schoenberg una de sus composiciones más singulares, *Pierrot lunaire, Op. 21* (1912), un ciclo de veintiún textos ("tres veces siete") que recrean un mundo expresionista y nocturno de tintes siniestros y dejos cabaretísticos. La obra, también descrita como un melodrama, recurre a la técnica del *Sprechgesang*, que el propio compositor definió como "melodía hablada". Esta recitación, secundada por un grupo de cinco instrumentistas, se confió en su estreno en 1912 a la actriz Albertine Zehme, dedicataria de la obra.

En esta producción, se ofrece *Pierrot lunaire* con el mimodrama *Ein Lichtstrahl* (*Un rayo de luz*) a modo de prólogo, de su cuñado Alexander Zemlinsky. Se trata de obras únicas de principios del siglo xx. Ambos melodramas se integraban en el nuevo modelo de cabaré literario surgido entonces, que buscaba ennoblecer el teatro de variedades. Los programas presentados en estos espacios incluían *Lieder*, recitaciones, escenas teatrales y diálogos sobre textos literarios.

El trabajo de Zemlinsky en el Carltheater de Viena despertó su interés por el teatro musical. Esto le llevó, en 1901, a componer *Ein Lichtstrahl*: un original mimodrama (como lo llamó) en el que se anticipa la fusión revolucionaria de música e imagen del cine mudo temprano. Con texto de Oskar Geller, describe una infidelidad. Él es engañado reiteradamente hasta que descubre el escondite del Otro gracias a un rayo de luz. En el trasfondo se vislumbra la tormentosa relación del compositor con Alma Schindler, quien le abandonó por Gustav Mahler.

Schoenberg termina *Pierrot Lunaire* en 1912, a partir de un poemario de Albert Giraud. Compuesto diez años después que *Ein Lichtstrahl*, ilustra un momento estelar de la gran revolución estética de su música, que tantos escándalos provocó en la sociedad musical vienesa. El elemento musical más novedoso, como se ha comentado anteriormente, es la técnica *Sprechgesang* (canto hablado), a medio camino entre el recitado y la melodía, así como la adopción de una estética expresionista atonal. Esta combinación configuró una absoluta novedad en la época, pese a que el compositor se postulara como continuador de la tradición.

Schoenberg se casó con Mathilde, hermana de Zemlinsky, en 1908. Pero su matrimonio también se tambaleó por la infidelidad de su esposa. Los investigadores han querido ver una relación entre este suceso emocional y el desarrollo de la atonalidad en su música de este periodo. La obra se estructura en tres partes de siete poemas cada una. El tema de *Pierrot lunaire* es el propio viaje creativo del artista y la liberación de su impulso creador. Esta pieza supone un desafío para los intérpretes y una experiencia única para el público.

La puesta en escena de esta producción subraya la disparidad estética de estas dos obras que, sin embargo, tienen elementos en común: el cabaré berlinés y las biografías de dos compositores emparentados. El espejo que abraza la escena simboliza y refleja el desdoblamiento que sufren ambos protagonistas.

TOMÁS MUÑOZ

BIOGRAFIES

DIRECCIÓ D'ESCENA, DRAMATÚRGIA,
ESCENOGRAFÍA, IL·LUMINACIÓ I VÍDEO

Director d'escena, escenògraf, il·luminador i pintor. Ha dirigit òperes de repertori com *La Favorita* (Teatro Campoamor), *Così fan tutte* (Auditorio Baluarte) o *Don Pasquale* (Teatro Real), si bé ha destacat en la posada en escena d'òperes contemporànies i poc conegudes, com *Vanitas* de Sciarrino (Teatro de la Maestranza), *Trouble in Tahiti* de Bernstein (Teatro Real), *El casamiento* de Músorgski (Teatro Real), *Bonhomet i el cigne* de Pérez Maseda (Teatro de la Abadía), *Dos deliris sobre Shakespeare* d'Alfredo Aracil (Teatros del Canal/Teatro Real) o *The Telephone* de Menotti (Teatro Real). A la Fundació Juan March ha dirigit *Fantochines*, *El pelele/Mavra* i *Los elementos*. A més, ha realitzat dissenys d'il·luminació i escenografia per a altres directors d'escena; ha treballat en direcció d'art en cinema i ha realitzat diverses exposicions. És professor d'Escenografia en la Universitat Complutense de Madrid.

Director de escena, escenógrafo, iluminador y pintor. Ha dirigido óperas de repertorio como *La Favorita* (Teatro Campoamor), *Così fan tutte* (Auditorio Baluarte) o *Don Pasquale* (Teatro Real), si bien ha destacado en la puesta en escena de óperas contemporáneas y poco conocidas, como *Vanitas* de Sciarrino (Teatro de la Maestranza), *Trouble in Tahiti* de Bernstein (Teatro Real), *El casament* de Mussorgski (Teatro Real), *Bonhomet y el cisne* de Pérez Maseda (Teatro de la Abadía), *Dos delirios sobre Shakespeare* de Alfredo Aracil (Teatros del Canal/Teatro Real) o *The Telephone* de Menotti (Teatro Real). En la Fundación Juan March ha dirigido *Fantochines*, *El pelele/Mavra* y *Los elementos*. Además, ha realizado diseños de iluminación y escenografía para otros directores de escena; ha trabajado en dirección de arte en cine y realizado diversas exposiciones. Es profesor de Escenografía en la Universidad Complutense de Madrid.

PABLO RUS BROSETA

BIOGRAFIES

DIRECTOR MUSICAL

Pablo Rus Broseta és un dels directors espanyols més valorats del circuit internacional. El 2015 va ser nomenat director assistent de la Simfònica de Seattle i, posteriorment, en va ser director associat fins al 2019. Amb esta orquestra ha col·laborat amb solistes com Itzhak Perlman, Renée Fleming o Joshua Bell. Altres solistes amb els quals ha treballat estes últimes temporades han sigut Beatrice Rana, Yo-Yo Ma, Edgar Moreau o Ingrid Fliter, entre d'altres. Ha dirigit la Simfònica de la BBC, en substitució de François-Xavier Roth al Barbican Hall de Londres, amb un programa monogràfic dedicat a Pierre Boulez. Especialment estreta és la seua relació amb formacions com la WDR Sinfonieorchester de Colònia, SWR Symphonieorchester de Stuttgart, Orquestra Simfònica de Porto Casa da Música i l'Ensemble Modern de Frankfurt.

Pablo Rus Broseta es uno de los directores españoles más valorados del circuito internacional. En 2015 fue nombrado director asistente de la Sinfónica de Seattle, de la que posteriormente fue director asociado hasta 2019. Con dicha orquesta ha colaborado con solistas como Itzhak Perlman, Renée Fleming o Joshua Bell. Otros solistas con los que ha trabajado estas últimas temporadas han sido Beatrice Rana, Yo-Yo Ma, Edgar Moreau o Ingrid Fliter, entre otros. Ha dirigido la Sinfónica de la BBC, sustituyendo a François-Xavier Roth en el Barbican Hall de Londres, con un programa monográfico dedicado a Pierre Boulez. Especialmente estrecha es su relación con formaciones como la WDR Sinfonieorchester de Colonia, SWR Symphonieorchester de Stuttgart, Orquestra Sinfónica de Porto Casa da Música y el Ensemble Modern de Frankfurt.

A close-up portrait of Eduardo Fernández, a man with dark hair and a light beard, looking directly at the camera with a neutral expression. He is wearing a dark turtleneck sweater.

EDUARDO FERNÁNDEZ

BIOGRAFIES

PIANO

Premi Ojo Crítico de Radio Nacional. Ha tocat com a solista de piano amb les orquestres Nacional d'Espanya, Simfònica RTVE, Simfònica de Madrid, Ciudad de Granada i Orquesta de la Comunidad de Madrid. Ha obtingut grans èxits en sales com la Philharmonie de Berlín, Philharmonia de Sant Petersburg, Centre d'Art Oriental de Xangai, Centre Nacional per a les Arts Interpretatives de Pequín, Philharmonie de Luxemburg, Auditorio Nacional de Madrid i els teatres Maestranza, Monumental i Real, en col·laboració amb directors com Santtu-Matias Rouvali, Víctor Pablo Pérez, José Miguel Pérez-Sierra i Antoni Ros-Marbà. Descrit per *Fanfare Magazine* com "el successor d'Alicia de Larrocha", ha gravat *Iberia*, els *Intermezzi opus 117, 118 i 119* de Brahms, i *Scriabin: The complete Preludes*, entre d'altres, per a segells com Warner, Naxos o Centaur. Des del 2020 grava per a BIS Records, com el disc *Zimmermann: Obres completes per a piano*, nominat als Premis ICMA. És doctor en Humanitats, Arts i Educació.

Premio Ojo Crítico de Radio Nacional. Ha tocado como solista de piano con las orquestas Nacional de España, Sinfónica RTVE, Sinfónica de Madrid, Ciudad de Granada y Orquesta de la Comunidad de Madrid. Ha obtenido grandes éxitos en salas como la Philharmonie de Berlín, Philharmonia de San Petersburgo, Centro de Arte Oriental de Shanghái, Centro Nacional para las Artes Interpretativas de Pekín, Philharmonie de Luxemburgo, Auditorio Nacional de Madrid y los teatros Maestranza, Monumental y Real, colaborando con directores como Santtu-Matias Rouvali, Víctor Pablo Pérez, José Miguel Pérez-Sierra y Antoni Ros-Marbà. Descrito por *Fanfare Magazine* como "el sucesor de Alicia de Larrocha", ha grabado *Iberia*, los *Intermezzi Op. 117, 118 y 119* de Brahms, y *Scriabin: The complete Preludes*, entre otros, para sellos como Warner, Naxos o Centaur. Desde 2020 graba para BIS Records, como el disco *Zimmermann: Obras completas para piano*, nominado a los Premios ICMA. Es doctor en Humanidades, Artes y Educación.

SONIA DE MUNCK

BIOGRAFIES

SOPRANO

Soprano de referència en el panorama líric espanyol, va estudiar en la Escuela Superior de Canto de Madrid, on va obtenir el premi Fi de carrera. Cantava assíduament als principals escenaris espanyols. Entre les seues actuacions destaquen *Lettere amorose*, sota la direcció d'Alan Curtis, *Werther*, *L'enigma di Lea*, *Ariadne auf Naxos* al Liceu, *Der Kaiser von Atlantis*, *The Telephone* i *Las horas vacías* al Teatro Real, *Marina*, *Los diamantes de la corona* o *Doña Francisquita* al Teatro de la Zarzuela, així com *Mysteries of the Macabre* amb la Simfònica RTVE o la *Novena* de Beethoven amb la Simfònica de Madrid, sota la direcció de Juanjo Mena. Recentment ha interpretat *Carmina burana* amb la Simfònica RTVE dirigida per Pinchas Steinberg, *Cain ovvero il primo omicidio* de Alessandro Scarlatti al Teatro Arriaga i *Parsifal* al Liceu amb Josep Pons. A la Fundació Juan March ha participat en recuperacions com *Fantochines* i *El pájaro de dos colores*, de Conrado del Campo. Ha gravat *Clementina* de Boccherini sota la batuta de Pablo Heras-Casado.

Soprano de referencia en el panorama lírico español, estudió en la Escuela Superior de Canto de Madrid, donde obtuvo el Premio Fin de Carrera. Canta asiduamente en los principales escenarios españoles. Entre sus actuaciones destacan *Lettere amorose*, bajo la dirección de Alan Curtis, *Werther*, *L'enigma di Lea*, *Ariadne auf Naxos* en el Liceu, *Der Kaiser von Atlantis*, *The Telephone* y *Las horas vacías* en el Teatro Real, *Marina*, *Los diamantes de la corona* o *Doña Francisquita* en el Teatro de la Zarzuela, así como *Mysteries of the Macabre* con la Sinfónica RTVE o la *Novena* de Beethoven con la Sinfónica de Madrid, bajo la dirección de Juanjo Mena. Recientemente ha interpretado *Carmina burana* con la Sinfónica RTVE dirigida por Pinchas Steinberg, *Cain ovvero il primo omicidio* de Alessandro Scarlatti en el Teatro Arriaga y *Parsifal* en el Liceu con Josep Pons. En la Fundación Juan March ha participado en recuperaciones como *Fantochines* y *El pájaro de dos colores*, de Conrado del Campo. Ha grabado *Clementina* de Boccherini bajo la batuta de Pablo Heras-Casado.

PEPE VIYUELA

ACTOR

BIOGRAFIES

És actor, pallaso i llicenciat en Filosofia i Art Dramàtic. Ha desenvolupat la seua carrera fonamentalment al teatre, i ha participat en funcions com *La fundación*, *El retablo de la avaricia, la lujuria y la muerte*, *Rinoceronte*, *El alcalde de Zalamea*, *El burlador de Sevilla*, *Miles Gloriosus*, *Metamorfosis*, *Esperando a Godot* i *Tartufo*. Com a pallaso, és creador de l'espectacle unipersonal titulat *Encerrona*, present als escenaris des de fa trenta-cinc anys. Ha treballat en cinema i televisió, i és autor de sis llibres de poemes, un d'ells guardonat amb el premi internacional de poesia Margarita Hierro. Ha rebut també un premi Ondas i un premi Max pel seu treball com a actor i còmic.

Es actor, payaso y licenciado en Filosofía y Arte Dramático. Ha desarrollado su carrera fundamentalmente en el teatro, participando en funciones como *La fundación*, *El retablo de la avaricia, la lujuria y la muerte*, *Rinoceronte*, *El alcalde de Zalamea*, *El burlador de Sevilla*, *Miles Gloriosus*, *Metamorfosis*, *Esperando a Godot* y *Tartufo*. Como payaso, es creador del espectáculo unipersonal titulado *Encerrona*, presente en los escenarios desde hace treinta y cinco años. Ha trabajado en cine y televisión, y es autor de seis libros de poemas, uno de ellos galardonado con el Premio Internacional de Poesía Margarita Hierro. Ha recibido también un premio Ondas y un premio Max por su trabajo como actor y cómico.

JOSÉ LUIS MONTIEL

ACTOR

BIOGRAFIES

Va estudiar teatre en la Escuela Municipal de Chiclana i va quedar completament enamorat de l'escenari. Va decidir deixar la seua terra, la seua família i la seua feina per a estudiar en la Escuela de Teatro de Mar Navarro y Andrés Hernández, on, després de dos anys, es va diplomar en Teatre gestual. Posteriorment va fundar la companyia Guantuguan junt amb Mario Ruz i David Roldán. Amb ells va crear l'obra *Big Boy*, escrita, produïda i protagonitzada per ells mateixos, amb la direcció de Mar Navarro i Andrés Hernández. Després de l'èxit de *Big Boy* va decidir aprofundir encara més en el mim i especialitzar-se en este estil. Per això es va posar en mans de José Piris i, després de sis anys de formació intensiva, es va graduar a l'escola Nouveau Colombier. Actualment treballa en l'espectacle *Redes*, coproduït per El Vodevil i dirigit per José Piris, del qual és creador, productor i únic intèrpret.

Estudió Teatro en la Escuela Municipal de Chiclana y quedó completamente enamorado de las tablas. Decidió dejar su tierra, su familia y su trabajo para estudiar en la Escuela de Teatro de Mar Navarro y Andrés Hernández, donde, después de dos años, se diplomó en Teatro Gestual. Posteriormente fundó la compañía Guantuguan junto a Mario Ruz y David Roldán. Con ellos creó la obra *Big Boy*, escrita, producida y protagonizada por ellos mismos, con la dirección de Mar Navarro y Andrés Hernández. Tras el éxito de *Big Boy* decidió profundizar aún más en el mimo y especializarse en dicho estilo. Para ello se puso en manos de José Piris y, tras seis años de formación intensiva, se graduó en la Escuela Nouveau Colombier. Actualmente trabaja en el espectáculo *Redes*, coproducido por El Vodevil y dirigido por José Piris, del que es creador, productor y único intérprete.

PRÒXIMES ACTIVITATS

PRÓXIMAS ACTIVIDADES

Les Arts és Flamenco

ANTONIO REYES Y JESÚS MÉNDEZ

21 de febrer · febrero de 2025

Les Arts és Òpera

L'ORFEO

23 de febrer · febrero de 2025

Les Arts és Òpera

DER FLIEGENDE HOLLÄNDER

2, 5, 8, 11, 14 de març · marzo de 2025

Les Arts és Barroc

LOS ELEMENTOS

6 de març · marzo de 2025

Les Arts és Educació

DETECTIVES EN LA ÓPERA

22 de març · marzo de 2025

Les Arts és Per a tots: Matins a Les Arts

ORQUESTRA DE LA COMUNITAT VALENCIANA
CENTRE DE PERFECCIONAMENT

23 de març · marzo de 2025

Les Arts és Lied

MICHAEL VOLLE

23 de març · marzo de 2025

Les Arts és Dansa

VUELA-SARA BARAS

27, 28, 29, 30 de març · marzo de 2025

Les Arts és Barroc

MEDITERRÀNIA CONSORT

28 de març · marzo de 2025

Les Arts és Simfònic

JAMES GAFFIGAN

3 d'abril de 2025

LES ARTS ÉS ÒPERA

DER FLIEGENDE HOLLÄNDER

RICHARD WAGNER

Del 2 al 14 de març de 2025

PATROCINIOS TEMPORADA 2024 - 2025

La Fundació Palau de les Arts Reina Sofia
mostra el seu agraïment

PARTNER TECNOLÒGIC

PATROCINADOR DE TEMPORADA

PROTECTOR

COL·LABORADORS PREMIUM

COL·LABORADORS

MECENES

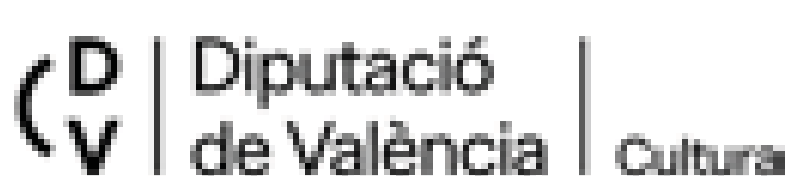
MECENES DEL CENTRE DE PERFECCIONAMENT

TRANSPORT OFICIAL

INSTITUCIONS COL·LABORADORES

ÒRGANS DE LES ARTS

ÓRGANOS DE LES ARTS

DIRECCIÓ

DIRECCIÓN

Director General
Jorge Culla Bayarri

Director Artístic
Jesús Iglesias Noriega

Director Musical
James Gaffigan

PATRONAT DE LA FUNDACIÓ

PALAU DE LES ARTS REINA SOFÍA

PRESIDENT D'HONOR
Molt Honorable **Sr. Carlos Mazón Guixot**
President de la Generalitat Valenciana

PRESIDENT
Sr. Pablo Font de Mora Sainz

VICEPRESIDENT
Honorable **Sr. José Antonio Rovira Jover**
Conseller de Cultura, Educació,
Universitats i Ocupació

SECRETÀRIA
Sra. Ana Jiménez Moliner
Secretària general de la Fundació

VOCALS

Excel·lentíssim **Sr. Jordi Martí Grau**

Secretari d'Estat de Cultura

Il·lustríssima **Sra. Paz Santa Cecilia Aristu**

Directora general de l'INAEM del Ministeri de Cultura

Il·lustríssima **Sra. Pilar Tébar Martínez**

Secretària autonòmica de Cultura

Il·lustríssim **Sr. Eusebio Monzó Martínez**

Secretari autonòmic d'Hisenda i Finançament

Il·lustríssim **Sr. José Manuel Camarero Benítez**

Secretari autonòmic de Turisme

Sra. Alida Mas Taberner

Sotssecretària Conselleria de Cultura, Educació,
Universitats i Ocupació

Sr. Miquel Nadal Tárrega

Director general de Cultura

Sra. María del Mar González Barranco

Directora general de Fons europeus i Sector Públic

Sr. Álvaro López-Jamar Caballero

Director general de l'Institut Valencià de Cultura

Sra. Rosana Pastor Muñoz

Membre del Consell Valencià de Cultura

Sra. Susana Lloret Segura

Sr. Rafael Juan Fernández

Sra. Mónica de Quesada Herrero

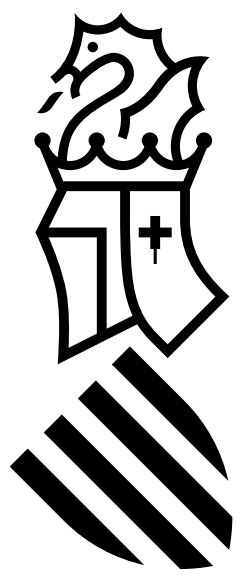
Sra. Felisa Alcántara Barbany

Sr. Ignacio Ríos Navarro

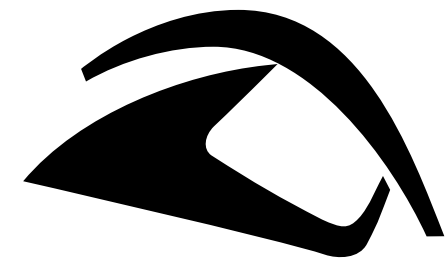
Sr. Salvador Navarro Pradas

PATRÓ D'HONOR

Sr. Vicente Ruiz Baixauli

**GENERALITAT
VALENCIANA**

**LES ARTS
VALÈNCIA**

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE CULTURA

inaem

INSTITUTO NACIONAL
DE LAS ARTES ESCÉNICAS
Y DE LA MÚSICA